

Statisztikai közlemény

az „Erdei fatermékek termelése és készletváltozása” c. 2024. évi adatfelvételről

1. Az adatgyűjtés jellemzői

Az adatgyűjtés célja a főbb erdei fatermékek hazai készletváltozásának és azok értékesítéséből befolyt árbevételnek a becslése. Az adatlapokon nettó készletváltozási (beleértve a fakitermelést is) és értékesítési adatokat gyűjtünk faj- és választék szerinti megbontásban. Az adatkörök tehát részben átfednek a 1257-es számú adatgyűjtés adatköreivel. Meg kell azonban jegyezni, hogy a tényleges adatszolgáltatások (vagyis a válaszadási arány) számában a két adatgyűjtés kismértékben különbözik, ezért az átfedő statisztikák (nettó kitermelt fajonkénti fatérfogat) sem egyeznek meg teljes mértékben. Tekintettel azonban az adatgyűjtés mintavételes jellegére, ez az adatok értelmezhetőségét nem rontja.

A mintavételezéssel, ill. az adatok feldolgozásával kapcsolatos módszertani tudnivalók a 1257-es számú adatgyűjtés (*Nettó fakitermelés*) statisztikai közleményében ill. a metaadatoknál vannak részletezve.

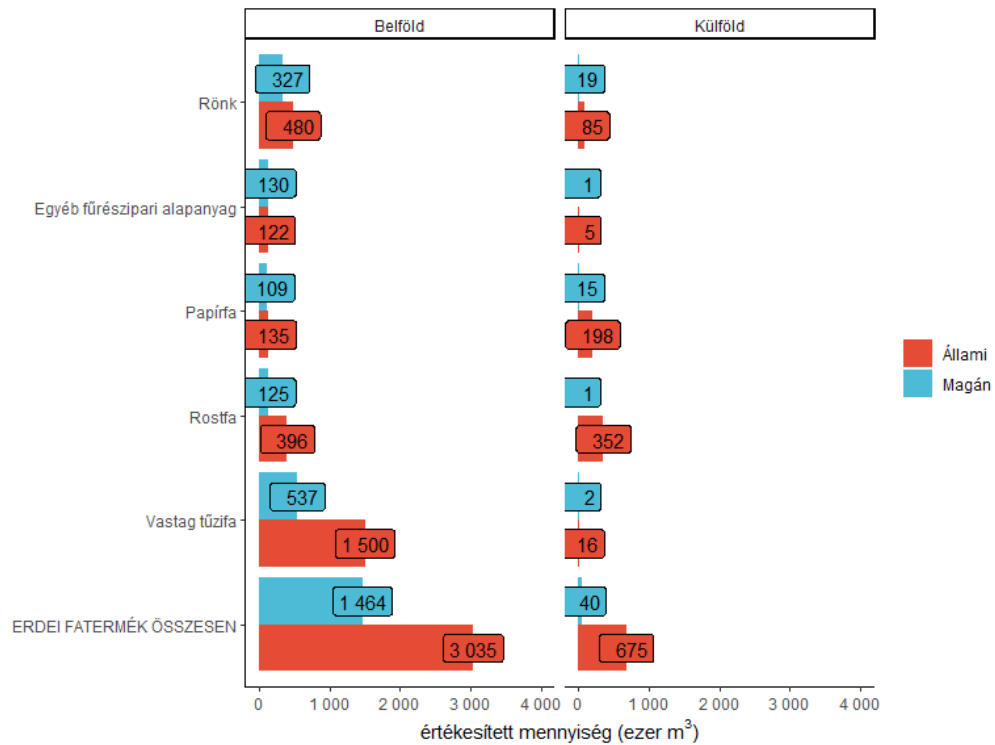
2. A tárgyévi fatermék-értékesítés

Az erdőgazdálkodók országos szintre becsült nettó árbevétele 2024-ben 129,4 milliárd Ft volt, amely többségében (107,9 milliárd Ft) a mintegy 4,5 millió m³ erdei fatermékek belföldi értékesítéséből származott. Külföldi piacra csupán 0,7 millió m³-nyi fatermék került.

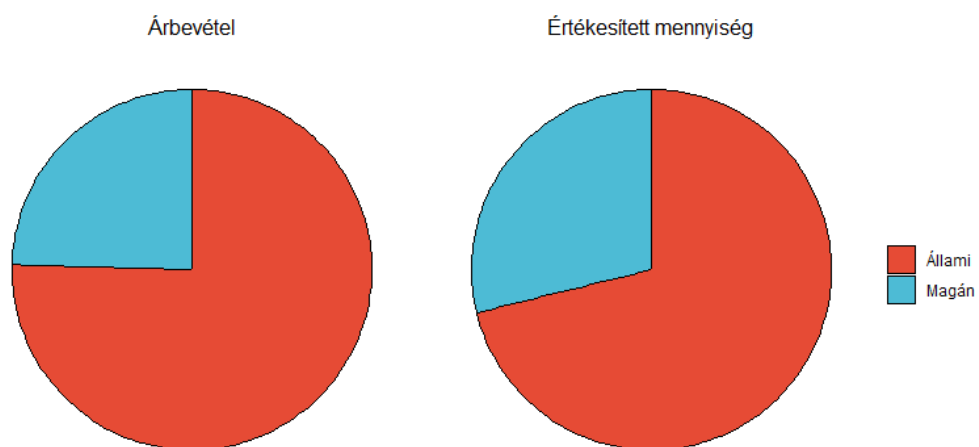
Mind az értékesített mennyiség, mind az árbevétel jóval nagyobb volt az állami szektorban (1. ábra, 2. ábra). Az árbevétel és az értékesített mennyiség szektorok közötti eloszlása arra utal, hogy az állami szektorban összességében kissé magasabb volt a fatérfogatra vetített árbevétel, hiszen az értékesített mennyiség aránya valamivel kisebb az árbevétel arányához képest. A magánerdőgazdálkodóknál, különösen a kis területű gazdálkodóknál jellemző a saját felhasználás, tűzifatermelés saját célra.

A külföldi értékesítés esetében a térfogatra vetített árbevétel a legtöbb esetben valamivel magasabb volt a belföldihez képest (3. ábra). Bár a 2022-23 energiaválság idején kifejezett tilalom a külföldre történő tűzifaanyag értékesítésére nem volt, de maga a bejelentési kötelezettség is lassította a külföldi értékesítést, ami által akkor az csökkent a sokévi átlaghoz képest. Különösen nagy az eltérés az állami szektorban a bel- ill. külföldön értékesített rönknél. Kevés kivételtől eltekintve az állami szektorra számolt egységárak jellemzően kisebb-nagyobb mértékben magasabbak. Az állami szektorban tapasztalt magasabb árak az összes értékesített

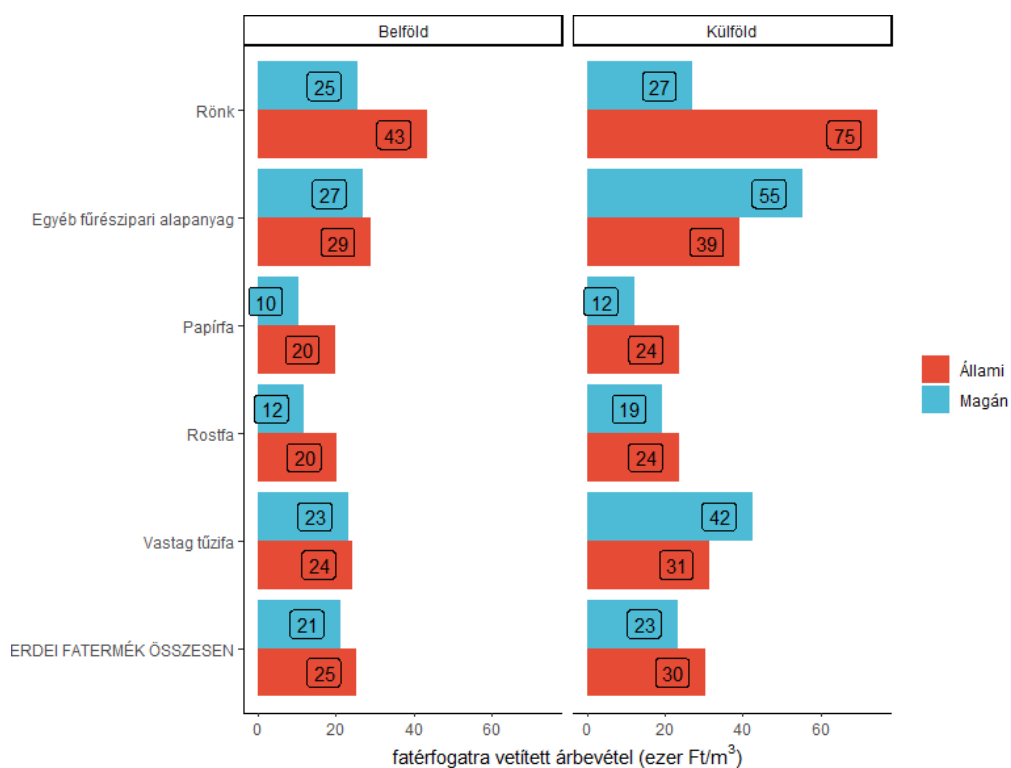
fatermékre számolt átlagban is tükröződnek. A külföldi értékesítés aránya csupán az állami erdőgazdálkodóknál volt jelentős a papírfa, a rostfa és a rönk esetében (4. ábra). Ezen fatermékek esetében a hazai feldolgozó kapacitás meglehetősen korlátos.

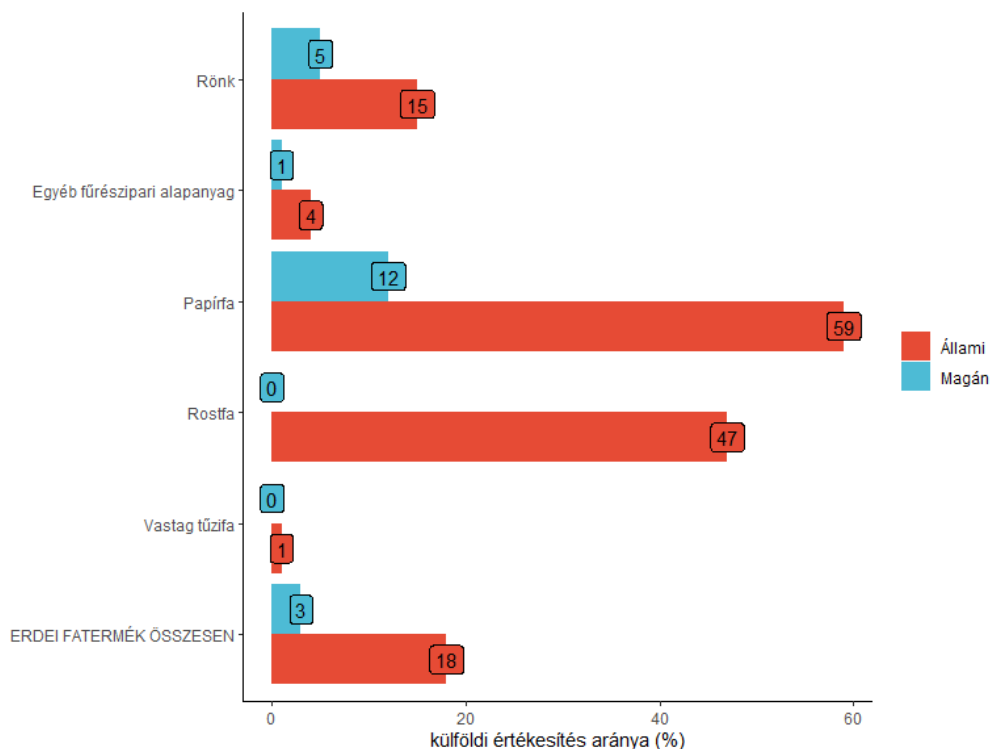
1. ábra Egyes fatermékek bel- és külföldön értékesített mennyisége az állami és a magánszektorban.

2. ábra Az erdei fatermékek értékesítéséből származó árbevétel ill. az értékesített mennyiség megoszlása az állami és a magánszektor között.

3. ábra Egyes fatermékek bel- ill. külföldi értékesítése után kapott, térfogatra vetített árbevétel az állami és a magánszektorban.

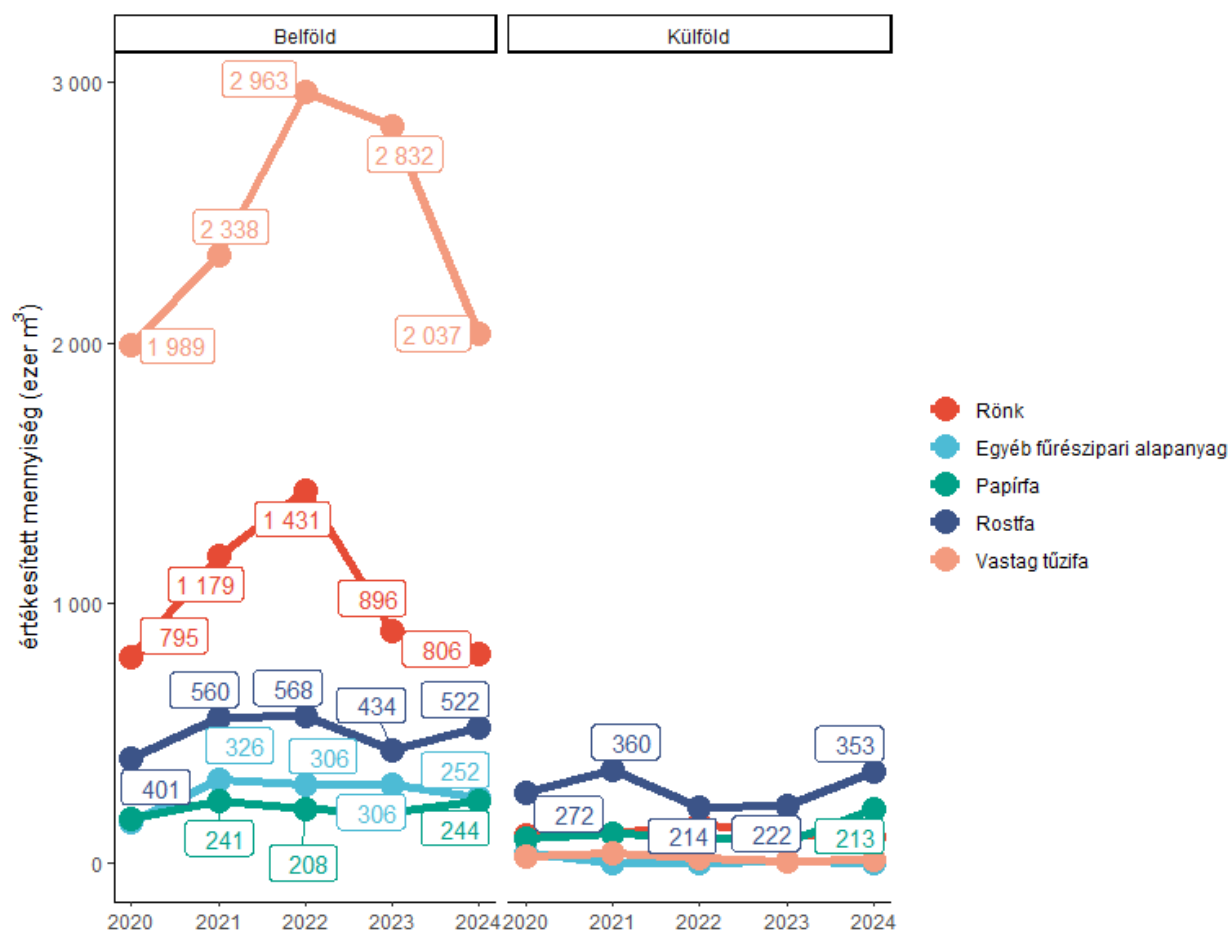

4. ábra Egyes fatermékek külföldre történő értékesítésének aránya az állami és a magánszektorban.

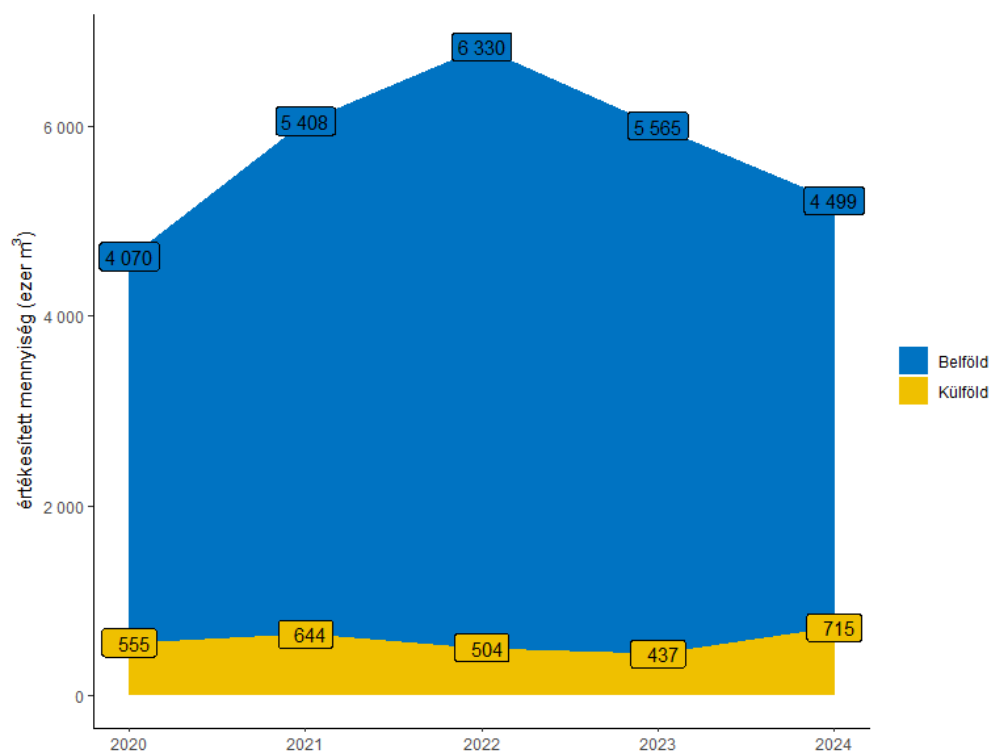
3. Az értékesített mennyiség és az ahhoz kapcsolódó árbevétel változása

A mintavételi és adatfeldolgozási módszerek 2020 előtt nem tették lehetővé országos szintre becsült statisztikák előállítását. Idősorok elemzésének ezért csupán az állami erdőgazdaságok esetén volt értelme. Jelen statisztikai közleményben az országos szintű változásokat mutatjuk be a 2020-2024. időszakra vonatkozóan.

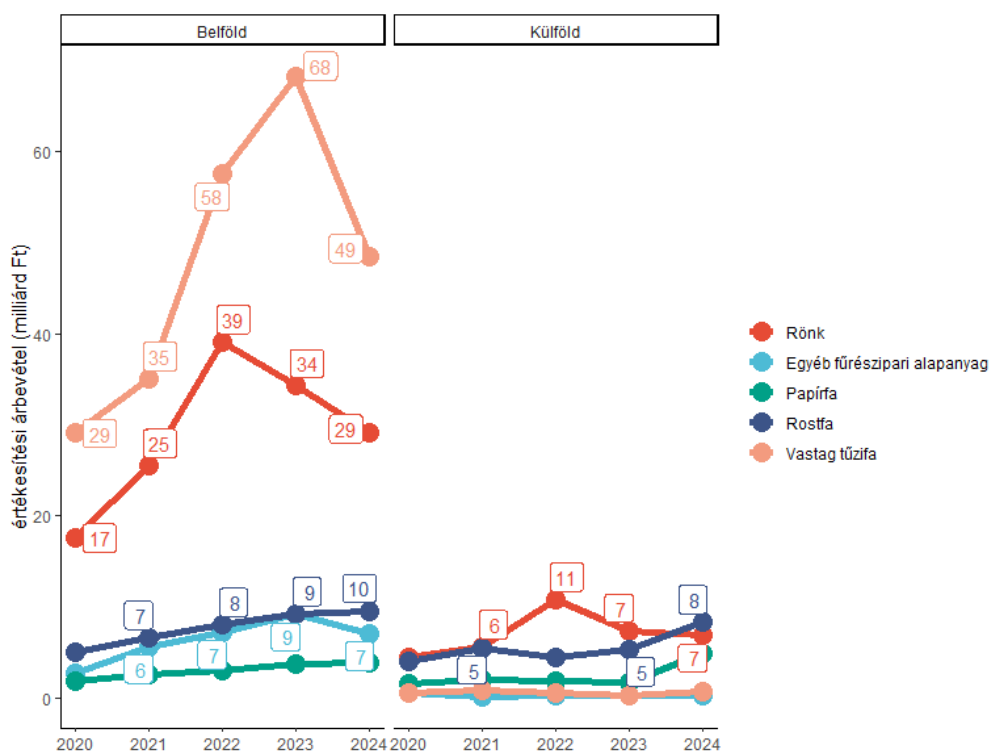
Az előző évhez képest visszaesett fakitermeléssel (ld. a tárgyévi OSAP 1257 sz. statisztikai közleményt) összhangban kevesebb faterméket értékesítettek 2024-ben (5. ábra, 5.b ábra), bár a külföldön értékesített mennyiség kissé emelkedett. A 2022-ben kezdődött energiaválság megszűnésével az előző évhez képest különösen visszaesett az eladott vastag tűzifa mennyisége, valamint számottevően tovább csökkent a rönk értékesítés. Ezzel párhuzamosan ugyanakkor nőtt az exportált rostfa és papírfa térfogat. Az említett változások az árbevételi adatokban is jól érzékelhetők (6. ábra, 6.b ábra). A belföldi piacra számolt egységárak a jelentősebb erdei fatermékek esetében csökkentek (7. ábra). Valamelyest visszaesett emellett a külföldön értékesített rönk ára is, az exportált papír- és rostfa esetében ugyanakkor enyhe áremelkedés, ill. stagnálás figyelhető meg.

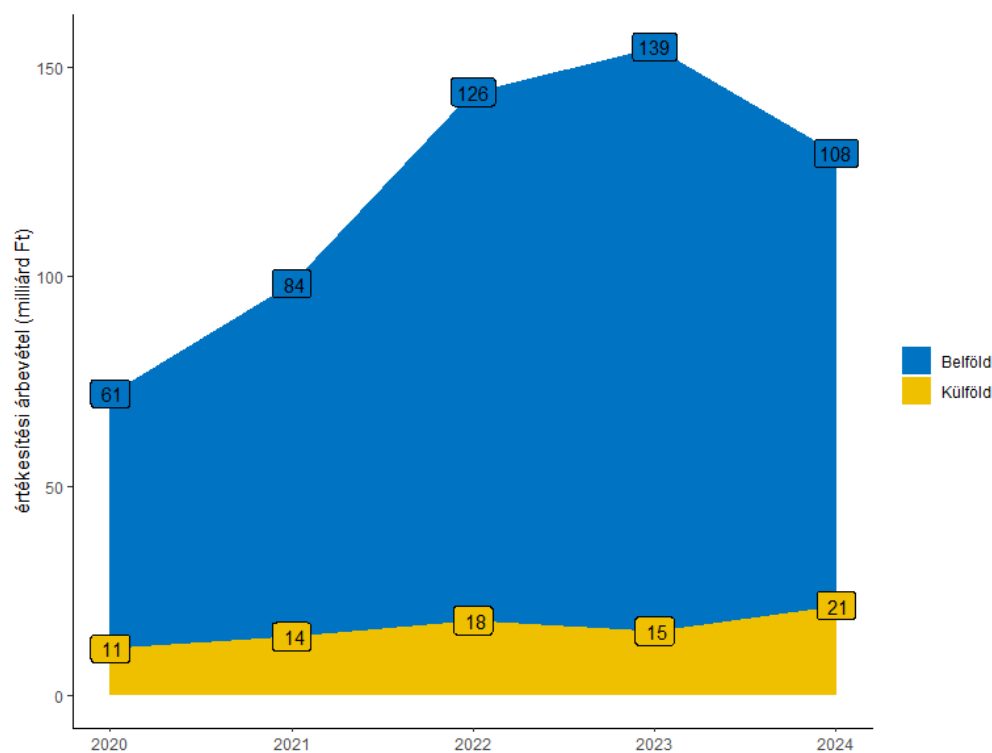
5. ábra Bel- és külföldön értékesített főbb erdei fatermékek mennyiségének változása.

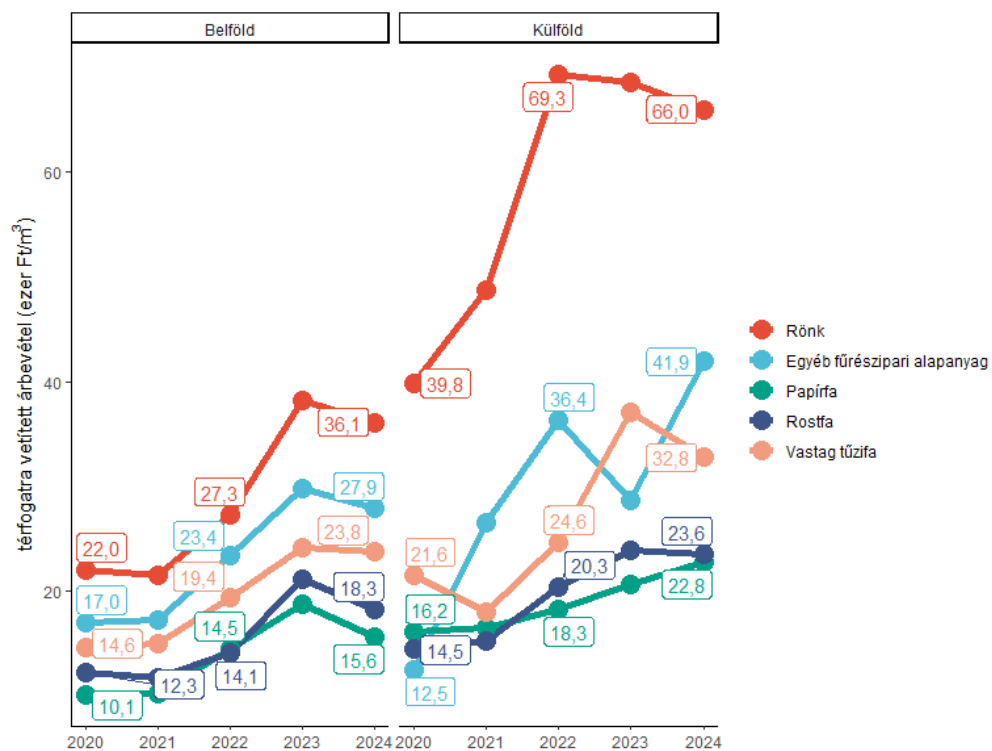
5.b ábra Bel- és külföldön értékesített összes erdei fatermék mennyiségének változása.

6. ábra Bel- és külföldi értékesítésből származó árbevétel változása főbb fatermék típusokra.

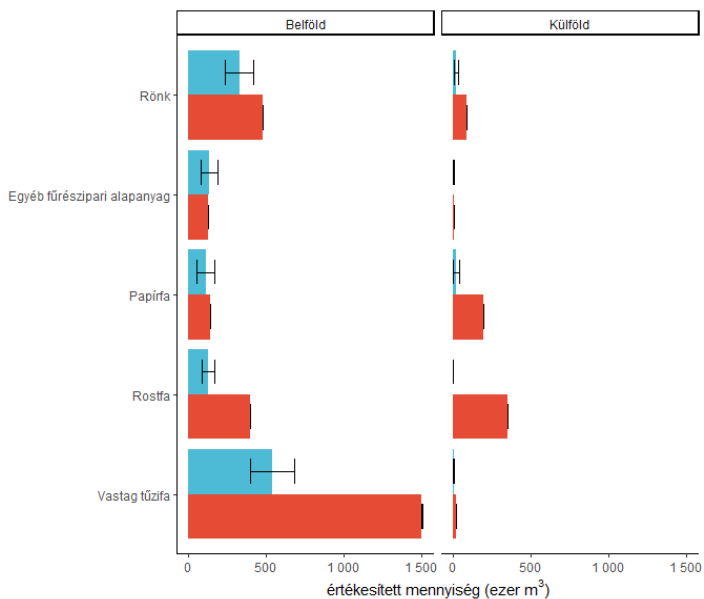
6.b ábra Bel- és külföldi értékesítésből származó összes árbevétel változása.

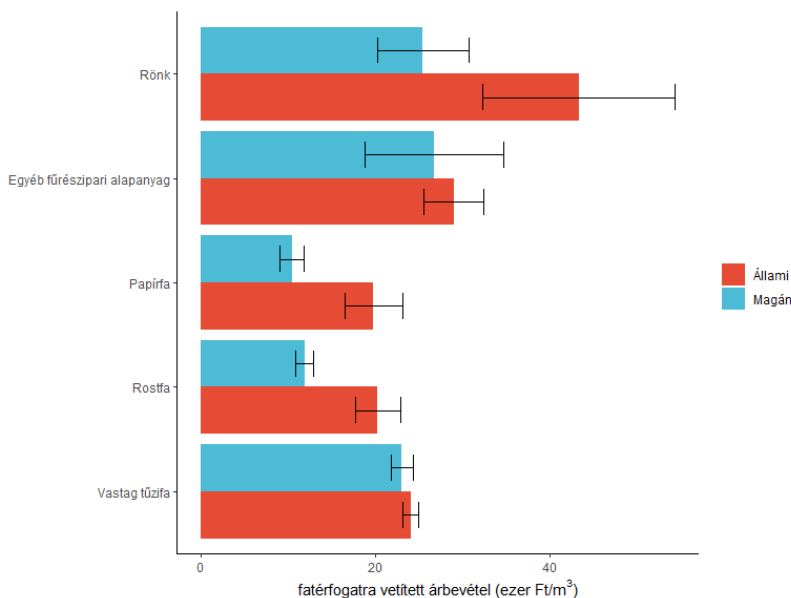
7. ábra Bel- és külföldi értékesítésből származó, fatérfogatra vetített árbevétel változása.

4. Főbb statisztikák konfidencia intervallumai

Az állami és a magánszektorban értékesített mennyiségek különbsége a vastag tűzifa és a rostfa esetében a legnagyobb, statisztikailag is szignifikáns (8. ábra). A belföldön eladott rönk esetében a különbség kisebb, ugyanakkor szintén szignifikáns. A belföldi értékesítésből származó, fatérfogatra vetített árbevételek a vastag tűzifa és az egyéb fűrészipari alapanyag kivételével szignifikánsan eltérnek az állami szektor javára (9. ábra).

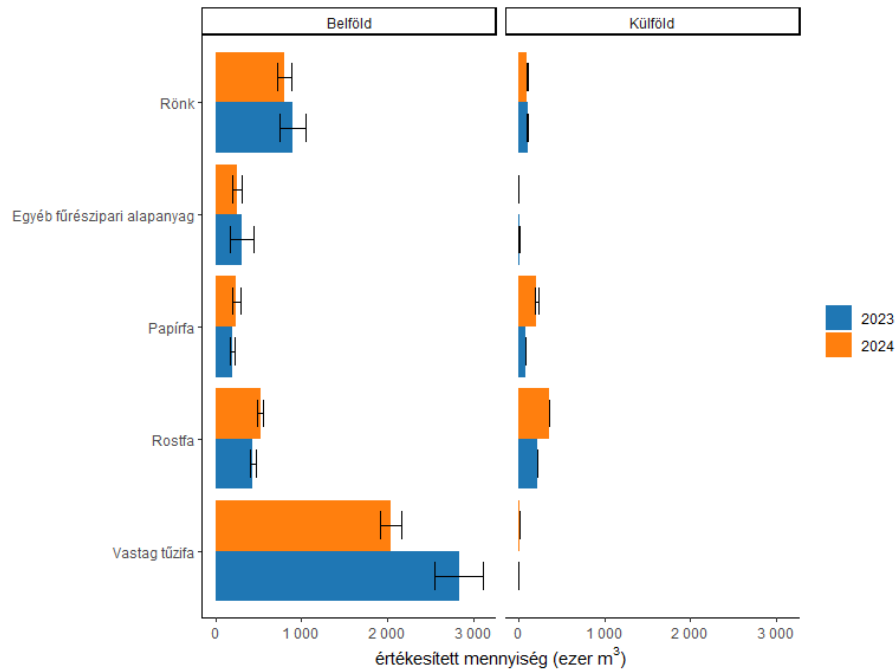

8. ábra Főbb választékok értékesített mennyiségei konfidencia intervallumokkal.

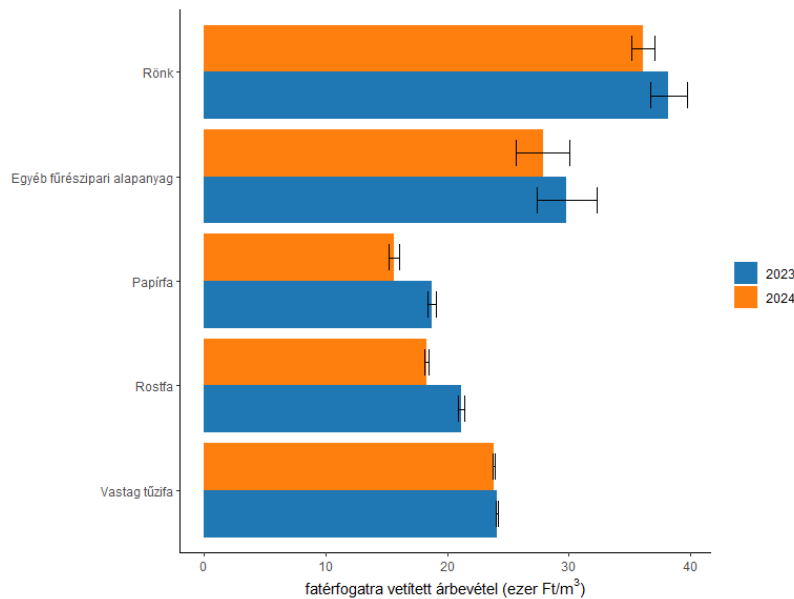

9. ábra Főbb választékok belföldi értékesítése után kapott, fatérfogatra vetített árbevétel konfidencia intervallumokkal.

A belföldön értékesített tűzifa mennyiség szignifikánsan csökkent, a bel- és külföldi piacra került rostfa, valamint az exportált papírfa térfogata szignifikánsan emelkedett (10. ábra). Míg a papírfa és a rostfa belföldi ára szignifikánsan csökkent, a többi vizsgált kategória esetében nem mutatható ki egyértelműen szignifikáns eltérés az előző évhez képest (11. ábra).

10. ábra Főbb választékok értékesített mennyisége a tárgy- és az azt megelőző évben konfidencia intervallumokkal.

11. ábra Főbb választékok belföldön értékesített mennyisége után kapott árbevétel a tárgy- és az azt megelőző évben konfidencia intervallumokkal.